

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

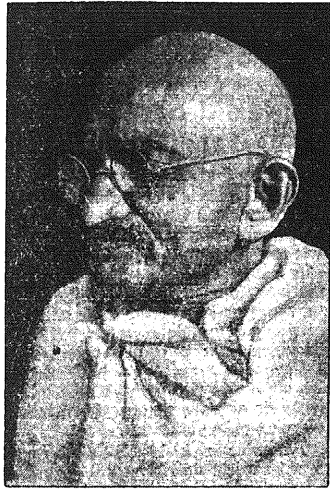
z urzędowymi ogłoszeniami władz.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie a przesyłka pocztowa 2.50 zł, dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy
REDAKCYJA I ADMINISTRACJA CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr. 52. TELEFON 22-45
Konto w Komunalnej Kasie Oszczędności Nr. 12.
Godziny przyjęć redakcji codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 13 do godz. 18-tej.
KSIĘGARNIA I SKLEP „KURIERA CZĘSTOCHOWSKIEGO” II ALEJA 24.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr., w tekście i nadciężnie 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia: wiersz napisowy 25 gr. każdy drobiazgowo i niestandardnie 40 proc. więcej 15 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne 1.50 zł. Ogłoszenia zamiejscowe i niemieckich cen o 25 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 35 proc. wyższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cytrowe i bliźniowe o 50 proc. droższe. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych — rabat.

Niemiecki nadzór nad zarządzeniem podatkowym

Stare urzędy skarbowe pozostają do dyspozycji ludności nadal Podatki należy płacić w dotychczasowej wysokości

GANDHI PRZYGOTOWANY JUŻ NA WSZYSTKO. Według „Manchester Guardian”, z Nowego Delhi otrzymano informację o Gandhiego, który oświadczył, że nieprzejrzyste propozycje Kongresu Indyjskiego w sprawie zwolnienia Zgromadzenia Narodowego, wywoła natychmiastową akcję ze strony Hindusów.

Kraków, 5 grudnia.
Podobnie jak w innych odcinkach życia państwowego i publicznego w dziedzinie prawa podatkowego i zarządu instytucjami podatkowymi na obszarze Gubernii Generalnej konieczne były pewne wyjaśnienia. W zarządzeniu o prawie podatkowym i zarządzie mają obowiązować obecnie według norm dotychczas przez b. polskie urzędy skarbowe ustalonych i w tej wysokości muszą być płacone. Obowiązujące przepisy proceduralne w opodatkowaniu mogą być zmienione zarządzeniem Kierownika Wydziału Finansowego. Nadzór nad urzędami podatkowymi wykonywać będą niemieccy inspektorzy podatkowi. Kierownik Wydziału Finansowego otrzymał równocześnie z ukazaniem się rozporządzenia pełnomocnictwa do wprowadzenia przepisów tych w życie.

Wrocław, 5 grudnia.
W piątek, dnia 8 grudnia o godzinie 10 przed-południem w porcie w Głównym odbędzie się uroczysta inauguracja kanału Adolfa Hitlera w obecności ministra komunikacji Rzeszy Niemieckiej dra Dörpmüllera oraz Gauleitera i Nadrzydenta Śląska, Józefa Wagnera. Na zakończenie inauguracji o godz. 14.25 koło Blechhammer (Górny Śląsk) odbędzie się uroczyste

specjalne prowadzenie rozliczenia opłat wekslowych, to pozwolenie ma w dalszym ciągu swą moc. Uprawnienie notariuszy do ściągania opłat stempłowych pozostaje w dotychczasowym zakresie. Te zarządzenia były niezbędne, albowiem trudno było przewidzieć w czasie zarządzeń wojennych w czyje ręce dostały się marki stempłowe. Aby nadużyciom zapobiec wszystkie znaczki stempłowe zostały unieważnione. Także i tu w przyszłości nastąpi wyjaśnienie czy nowe znaczki stempłowe zostaną wydane.

Górny Śląsk główną centralą Rzeszy U progu nowego rozwoju -- Inauguracja nowego kanału A. Hitlera

Wierzbno, 5 grudnia.
Zakończenie kamienia węgielnego pod budowę kanału łączącego Odrę z Dunajem. Dzięki nowowytbudowanemu kanałowi terytorium Górnego Śląska stałoby się główną centralą Rzeszy. Obszar przemysłowy, po 20 latach stanąłby znów u progu do wspaniałego gospodarczego rozwoju. Wartość obecna i znaczenie podjętego olbrzymiego dzieła wybiega daleko w przyszłość.

Wierzbno, 5 grudnia.
W niedzielę sztab leningradzkiego okręgu wojskowego wydał następujący komunikat w kwestii operacji wojskowych przeciwko Finlandii:
W ciągu dnia 2-go grudnia wojskowe oddziały leningradzkiego okręgu wojskowego kontynuowały w dalszym ciągu marsz na terytorium Finlandii.

Masowe zgromadzenia w Indiach

Kalkuta, 5 grudnia.
Na obszarze Indyjskim odbywają się wielkie zgromadzenia ludności hinduskiej. Mówcy zabierają głos na temat wolności indyjskiej. Oskarżają oni rząd angielski o samowolę. Jednym z żądań jest usunięcie od pracy dzieci. Ponieważ policja przeciwstawiła się zgromadzeniu tłumowi doszło do otwartego buntu.

Robotnicy hinduscy strejkują

Kalkuta, 5 grudnia.
Nędzne położenie, w którym znaleźli się hinduscy robotnicy i stali się ofiarami wykorzystywanymi angielskimi metodami, w Mahatmi na przedmieściu Kalkuty doprowadziło do strejku 8.000 robotników. Żądają oni polepszenia plac, oraz zapewnienia środków żywnościowych.

Układ handlowy Tokio -- Moskwa

Tokio, 5 grudnia.
Tokijska gazeta „Tokio Asahi Shimbun” donosi, że minister spraw zagranicznych Molotow i japoński ambasador w Moskwie Togo są skłonni do definitywnego zakończenia układów. Były dyrektor wydziału handlowego w japońskim urzędzie spraw zagranicznych, obecnie przedstawiciel poselstwa w Szwecji, Matsushima, został wezwany w celu przeprowadzenia oficjalnych rozmów do stolicy Rosji Sowieckiej. Oczekują, że układ wkrótce zostanie zawarty. Dziennik dodaje, że układ handlowy ma uregulować ściśle stosunek do mobilizacji wojennej Japonii oraz, do konferencji w Tschuta, która zwołana jest w celu uporządkowania kwestyj granicznych. — W Tokio przeprowadzane będą równocześnie rozmowy w kwestii rybołówstwa oraz problemu, dotyczącego dostaw ropy. Od wyników tych trzech równoczesnych układów zależy dalszy polityczny rozwój stosunków, które będą decydujące dla ukształtowania się przyszłych stosunków japońsko-rosyjskich.

Kierownikom Urzędu Finansowego w Urzędzie Gubernatora Generalnego dla obszarów zajętych jest prezydent Spindler. W praktyce postępowanie będzie tego rodzaju, że dla ludności polskiej podatki w dalszym ciągu obowiązywać będą w tej wysokości jak dotychczas. Polskim Urzędem finansowym przydzielone jest egzekwowanie podatków pod nadzorem niemieckich inspektorów. Jeśli chodzi o obywateli niemieckich to nie podlegają oni władzom podatkowym, ustanowionym dla ludności polskiej i sprawa ich opodatkowania będzie uregulowana oddzielnie. Przepisy te postanawiać będą, że stawki podatkowe obowiązujące na obszarze Wielkiej Rzeszy Niemieckiej dotyczyć będą wszystkich przydzielonych i urzędujących obywateli niemieckich.

W dalszym ciągu Gubernator Generalny zarządził, że niższe i zwolnienia od podatków udzielone dawniej według przepisów polskich żydom w skłonie, zakładom, fundacjom i stowarzyszeniom zostają cofnięte i podatki muszą być płacone w całkowitej wysokości. Wprowadzenie w życie tego zarządzenia uregulowane zostanie przez kierownika Wydziału Finansowego. Kierownik Wydziału Finansowego pierwszym zarządzeniem wykonawczym unieważnił znajdujące się w okręgu polskim marki stempłowe i blankiety wekslowe. Opłaty stempłowe należy uiszczać gotówką w urzędach podatkowych. Jeśli bankowi Izba Finansowa zezwoli na

Finnowie cofają się

Armia sowiecka wkracza coraz dalej na obszar Finlandii

Moskwa, 5 grudnia.
W niedzielę sztab leningradzkiego okręgu wojskowego wydał następujący komunikat w kwestii operacji wojskowych przeciwko Finlandii:
W ciągu dnia 2-go grudnia wojskowe oddziały leningradzkiego okręgu wojskowego kontynuowały w dalszym ciągu marsz na terytorium Finlandii.
W kierunku na Murmansk oddziały sowieckie atakowały wojska Finów, które cofały się do Petsamo. W okolicy Uchta, Rebola, Porosero i Petrozawodska armia sowiecka posunęła się 30 do 35 kilometrów na zachód od granicy państwa. W Karelskiej części wojsko sowieckie zajęło następujące wsie: Charmaa, Tar-

pila, Lautsieta, Achijarni, Kirka, Kiwenapa, miasteczko Raiwda i wieś Paikola. Ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne, nie było żadnych działań lotniczych.

Program sowiecko-fiński

Moskwa, 5 grudnia.
Jak donoszą urzędowo, rząd sowiecki uznał narody rzeszy fińskiej Kuusinen, który powstał na pograniczu Finlandii i rozpoczął dyplomatyczne stosunki z wyższymi państwami. Układy między sowiecko-rosyjskim komisarzem dla spraw granicznych Molotowem, a narodowym rządem fińskim doprowadziły w sobotę wieczorem do zawarcia paktu przyjaźni na lat 25.

Na podstawie tego układu rząd sowiecki zobowiązuje się w całości do obszarów Z. S. R. R. 70 tysięcy kilometrów kwadratowych terenów fińskiej republiki demokratycznej z przeważającą ludnością karelińską. W zamian za to Finlandia zgadza się na przesunięcie granicy Z. S. R. R. w części zakątką karelińską na północ od Leningradu i otrzyma 3.900 km kwadratowych od Z. S. R. R.

Z. S. R. R. zobowiązuje się do odszkodowania w wysokości 120 milionów marek fińskich za leżące na tym obszarze linie kolejowe. Z. S. R. R. ma prawo na półwyspie Hangó i w jego okolicy założyć bazę dla sowieckiej floty morskiej i stacjonować tam określoną liczbę oddziałów broni piechoty oraz broni powietrznej. Rząd sowiecki ma prawo nabyć kilka wysp w zatoce fińskiej za odszkodowaniem 300 milionów marek fińskich.

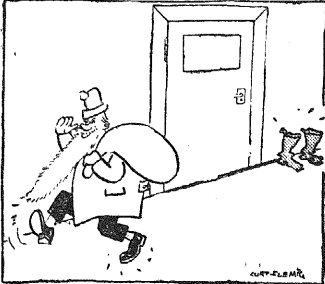
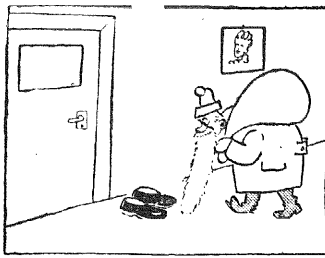
Obydwie układające się strony zobowiązują się do wzajemnej, obustronnej pomocy militarnej i zastrzegają, że nie będą wchodziły w związek przeciwko sobie. — Podpisano także zobowiązanie zawarcia układu handlowego. Przedmiotem rozmów była również kwestia dostaw materiału wojennego przez Z. S. R. R. dla Finlandii.

NA ZACHODZIE. Daleko sięgający wzrok obserwatora niemieckiego widzi wszystko po tamtej stronie granicy.

ŚW. MIKOŁAJ: „W tym roku i dla siebie mam zysk!”

Największy teleskop świata

W Nowym Jorku w muzeum nauk przyrodniczych wystawiono model teleskopu, budowanego dla obserwatorium astronomicznego w Palomar w Kalifornii.

Największy teleskop świata posiada olbrzymią soczewkę o średnicy 200 cali, którą wykonano w hutach szklanych w Corning w stanie nowojorskim.

Teleskop budowany jest w postaci stalowej rury około 20 metrów długości, 7 m średnicy. Ciężar tego olbrzyma wynosi 500 ton.

Aparat oddany będzie do użytku astronomów w r. 1940. Piękne to dzieło, powiatne przez astronomów całego świata, powstało dzięki Rockefellerowi, który ofiarował na ten cel 6 milionów dolarów.

Nowy teleskop zbliży księżyc do odległości 38 km. Podwoi on również zdolność widzenia ciał niebieskich aż do odległości dwóch milionów lat świetlnych. Aparat jest tak skonstruowany, że mimo jego olbrzymich rozmiarów i ciężaru, małe dziecko jedną ręką będzie mogło go poruszyć.

Najwyższe autostrady świata

W Peru oddano do użytku publicznego autostradę, wiodącą ze stolicy państwa, miasta Limy, do miejscowości Oraya w Andach. Najwyższy punkt tej drogi samochodowej, położony na przełęczy Anticona Col, sięga 4845 m nad pow. morza, leży więc o 38 m wyżej od najwyższej góry europejskiej Mont Blanc (4807 m).

Jest to obecnie najwyższa autostrada świata.

Największe miasto świata

Nowy Jork, będący dzisiaj ze swymi 8-tu milionami mieszkańców, wliczając w to i jego przedmieścia, największym miastem świata, jest też niewątpliwie również miastem najbardziej kosmopolitycznym. Stanowi np. największe na świecie skupienie Irlandczyków i żydów i jest drugim miastem świata pod względem liczby mieszkających w nim Polaków, a dziewiątym co do liczby Niemców.

Około 10.000 sklepów artykułów spożywczych zaopatruje w żywność ludność tego miasta olbrzymia, 790.000 samochodów krąży po jego ulicach, 2.300.000 mężczyzn i 863.000 kobiet udaje się tam codziennie do pracy.

Wreszcie Nowy Jork liczy 18.000 adwokatów, 31.000 telefonistów i telefonistek, 95.000 stenotypistek, 150.000 szoferów zawodowych, 12.000 lekarzy i 22.000 pielęgniarek.

Co to jest milion?

Mówiąc milion — nie zdajemy sobie sprawy, co ta liczba oznacza w zastosowaniu do przejawów życia. Weźmy taki przykład: włos ludzki, powiększony w średnicy milion razy będzie liczył aż 70 metrów. Przeciętna bowiem grubość włosa ludzkiego liczy mniej więcej 0.70 mm. Powiększony milionowy włos miałby średnicę taką, że mógłby w niej jeździć w krąg samochód.

A maleńki owad — komar, powiększony milion razy? Odpowiedź wyda się niewiarygodna, gdy usłyszymy, iż będzie liczył długość 5 kilometrów! Króciutkie chlebienie powierdzi słuszność odpowiedzi. $0,005 \times 1.000.000 = 5.000 \text{ m} = 5$

km. Zwykły zegarek kieszonkowy w tej skali będzie liczył 50 kilometrów średnicy, człowiek zaś 1700 metrów wzrostu. Milion ludzi ustawionych rzędem — ramie przy ramieniu, zajmie przestrzeń 250 kilometrów.

Od ery chrześcijańskiej nie upłynęło jeszcze milion dni — stanie się to dopiero w roku 3.000! Atom, powiększony milion razy zmieniłby się w małą kropkę, mniejszą od tej, która zamyka zdanie.

Rowerem do ślubu

Rzym. W Italii wobec znacznego ograniczenia ruchu samochodowego, „podwójny rower”, t. zn. rower z dwoma siedzeniami, dla par, zdających do ślubu, stał się powszechnie używany. Narzeczeni jadą teraz do ołtarza na rowerze. Panna młoda w welonie i wiązku siedzi na drugim siedle roweru i kręci pedałami w takim tempie, jakie nadaje jej siedzący na przednim siedelku pan młody. Za „pojazdem” państwa młodych, na takich samych rowerach, zdają również orszak weselny.

Polowanie na koty w Londynie

Londyn.

Między przyjaciółmi zwierząt rośnie z dnia na dzień coraz większa obawa o swe pupilki. Chodzi właśnie o znikanie bez śladu kotów. Zdarzają się coraz częstsze wypadki, że koty nie wracają już ze swych wycieczek nocnych. Policja szturmowana jest, by zbadała sytuację, ponieważ podejrzewają, że korzystając z ciemności zorganizowana banda urządziła formalne polowania na koty. Klusownikom chodzi przede wszystkim o futerka, ponieważ stwierdzono, że najcenniejszą giną cenne koty perskie i że u kusnierzy spotyka się dość często skórki kotów perskich.

- Marysia, coś ty zrobiła? — wola pani domu. — Jaja są twarde jak kamień. Przecież powiedziałam, że musza być gotowane nie dłużej niż trzy minuty. Jak długo je gotowałaś?
- 12 minut.
- Dlaczego?
- No, bo były przecież cztery jajka.

Czy alkohol naprawdę grzeje i daje siłę? Wódka wielki oszust

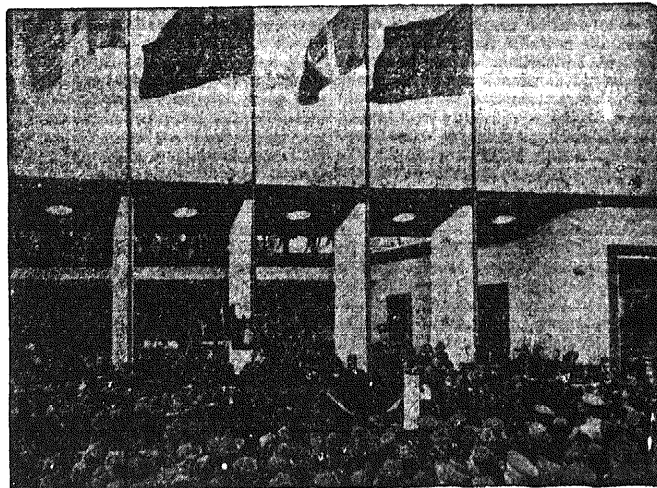
Ciągle jeszcze można spotkać się z opinią, że używanie alkoholu dodaje siły i rozgrzewa organizm człowieka. Jeszcze przed niedawym czasem robotnik ciężko pracujący wierzył, że bez wódki nie będzie fizycznie zdolny do ciężkiej pracy. Te poglądy spowodowały, że zagadnieniu temu poświęcono wiele uwagi, ażeby zbadać go gruntownie. Podezsa, gdy dotąd mniemano, że alkohol odgrywa w mięśniach człowieka taką samą rolę, jak cukier gronowy, teraz, po bliższych i szczegółowych badaniach, okazało się, że absolutnie o takiej roli alkoholu mowy być nie może. Przemiana alkoholu w organizmie ludzkim odbywa się na innej zupełnie drodze i w żadnym wypadku do jego przepostaciowania nie przyczynia się praca mięśni ludzkich. Tak samo uczucie ciepła, spowodowane wypiciem alkoholu, zarówno w żołądku, i w innych organach ciała nie wychodzi

na pożytek organizmowi. Jeśli zaś uparcie wierzymy, że po użyciu alkoholu jest nam cieplej, ciało jest rozgrzane — wystarczy wziąć termometr i zmierzyć temperaturę ciała. Przy takim badaniu zauważymy, że nie tylko nie ma wyższej temperatury, ale jeszcze ta, jaką wykaże termometr, będzie niższa od normalnej. Fakt, że zjadanie ciepła i przybytek sił po wypiciu alkoholu jest niczym innym, jak tylko rezultatem podrażnienia pewnych ośrodków mózgowych, regulujących zazwyczaj naszą zdolność reakcji na uczucie zimna lub ciepła.

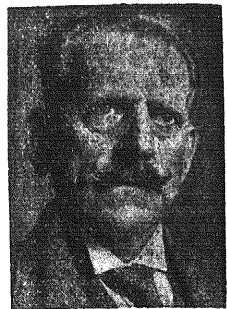
Najnowsze badania ostatecznie rozwiązały legendę, której bezapelacyjnie wierzył każdy robotnik, że alkohol daje pracującemu ciepło i siłę. Alkohol był i pozostanie oszustem, który daje tylko złudzenia. Kto pracuje, nie powinien go w żadnym razie używać w czasie wykonywania pracy.

ARTYLERIA NADRZEŻNA CZUWA! Ilustracja nasza przedstawia baterię niemieckiej artylerii nadbrzeżnej w ruchu.

OTWARCIE WŁOSKIEJ WYSTAWY WZORÓW W ADDIS ABBEBIE. W rocznicę zastąpienia przez Anglią sankcji antywłoskich Wice-król Abisynii otworzył w Addis Abeeie wystawę wzorów włoskich. Sankcje, jak wiadomo, były skierowane przez Anglię przeciwko Włochom. Wystawa ta jest symboliczną odpowiedzią włoską dla angielskich podżegaczy wojennych.

MAX SKLADANOWSKI ZMAREL. Wyudałazca niemieckiego filmu, Max Skladanowski w tych dniach zmarł w Berlinie, przżywszy 76 lat. Przed 44-ma laty wspólnie z bratem swym, Emilem, skonstruował on pierwszy aparat, który, pomimo swej prymitywności, zdumiał świat, realizując marzenia o „żywej fotografii”.

Drogi z soli

Nowoczesna technika stara się zużywać na konstrukcje budowlane i roboty ziemne materiały, którego w danym kraju jest nadmiar. Tak więc czynione były już próby budowania dróg z prasowanej bawełny, uwieńczone pomyslnym rezultatem.

Ostatnio Międzynarodowe Towarzystwo Sól w Ithaca (USA) podjęło eksperyment budowania dróg z soli. Sól jest w tym celu pomieszana z innymi materiałami, bądź ułożona pomiędzy dwie warstwy materiału drogowego i mocno sprasowana.

Zdaniem fachowców droga z soli posiada wiele cech dodatnich, a mianowicie ściągająca wilgoć z powietrza i jednocześnie zmniejsza osad wilgoci w kolościach, gdzie staje się grunt gliniasty. W czasie deszczu nie staje się ona ani śliska, ani błotnista.

Ponadto koszt wybudowania takiej drogi jest niski, bo podczas gdy budowa mil angielskiej szosy zwyczajnej kosztuje najmniej 500 dolarów, to „solonole” tylko 450. W Ithaca budowano już drogi z soli, łącząc miasto z lotniskiem.

Tkaniny ze szkła

Jeszcze niedawno wymiany pomysły fabrykowania tkanin ze szkła; teraz wielkie fabryki w Ameryce i w Niemczech produkują szklany jedwab w dużych ilościach i nie uskarżają się przy tym na słaby zbyt tego towaru. Tkanina o pięknym desenię zrobiona ze szkła, do złudzenia przypomina wełnę: jest bowiem utkana ze szklanych nitów, a nitka ta jest mocna, jak dwadzieścia włosów ludzkich skręconych razem! Tworzy się ją pod wpływem środków silnie hartujących i ochładzających szkło. Przez zastosowanie kolorowego szkła powstaje deseń. Ta — oczywiście przezroczysta tkanina — może być krojona, szta, prana i prasowana, w sposób łatwiejszy niż normalne tkaniny. Szklany jedwab, produkowany wedle najnowszej metody amerykańskiej, nie łamie się, a najmniejszy jego ułamek nie powoduje skórze żadnych zdrażeń. Główną zaletą szklanego jedwabiu polega na tym, że nie traci on nigdy swego połysku, mole go nie uszkadzają, a przede wszystkim jest bardzo tani! Surowiec, który służy w Ameryce do fabrykacji jedwabiu — to bezwartościowe ułamki szkła, które się topi; z kilograma topionego szkła można wyprodukować około dwudziestu kwadratowych metrów jedwabiu.

Humor i satyra

Reklama.

Fabryka sztucznych pereł ogłasza w pismach reklamę swoich wyrobów: „Ostryga produkuje perły według metod, których sekret jest nam nieznan, my zaś produkujemy nasze perły według metod nieznanych ostrydze.

Jedyny spadek.

Pan Andrzej przychodzi z wizytą kondolencyjną do wdowy, pani Kręciołkowej. Placze. Po chwili przez łzy coś szeptem.

— Pani wie, że byłem jedynym przyjacielem nieboszczyka. Czy pani może mi coś ofiarować na pamiątkę po nieboszczyku?

— Ach, drogi panie, zmarły nie pozostawił nic na tym świecie... oprócz mnie.

Niedowiarki.

W pewnym kraju arabskim była wielka posucha. Miejscowy mułła zapowiedział na najbliższy piątek nabożeństwo o deszcz.

Gdy zbrali się w meczecie, mułła zamiast modlić się, zwymyślał ich od niedowiarków i ka zał wracać do domu.

— Dlaczego? — zaczęli szemrać Arabowie. — Jakż masz dowód, że jesteśmy niedowiarkami?

Na to mułła: — Gdybyście nie byli niedowiarkami, to byłoby przyniósł ze sobą parasole.

Porównanie.

— Żona: — Nie możesz mi zarzucić, że biegłam za tobą aby ciebie złapać na meża.

— Maż: — Czy słyszałaś kiedy, by pulapka na myszy biegła za swoją oliarą?